

IG.0750.1.35.2023

DECYZJA

Na podstawie art. 1, art. 2 i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 roku o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (jednolity tekst Dz.U. z 2022, poz. 140), art. 104 § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz.U z 2023 roku, poz. 775), po rozpatrzeniu wniosku Wójta Gminy Tuszów Narodowy, **orzekam:**

- uznać za mienie gromadzkie nieruchomość położoną w miejscowości Sarnów, gm. Tuszów Narodowy, oznaczoną w ewidencji gruntów i budynków jako działka ewidencyjna nr 491 o powierzchni 0,65 ha, stanowiąca drogi (dr).**

Uzasadnienie

Wójt Gminy Tuszów Narodowy wystąpił z wnioskiem nr RLG.6822.5.2023 z dnia 22 listopada 2023 roku w sprawie wydania decyzji stwierdzającej, że nieruchomość oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 491, położona w miejscowości Sarnów, gm. Tuszów Narodowy, stanowi mienie gromadzkie. We wniosku wskazano, że nieruchomość obecnie stanowi drogę ogólnodostępną służącą lokalnej społeczności jako dojazd do ich nieruchomości rolnych i leśnych.

Organ prowadząc postępowanie, ustalił następujący stan faktyczny.

Działka ewidencyjna nr 491 o powierzchni 0,65 ha, położona w miejscowości Sarnów, gm. Tuszów Narodowy, stanowi obecnie drogę (dr). Powstała ona z parcel gruntowych pgr. 1411 z lwh 302 gm. lat. Dębiaki Hyki – wykaz zaginiony, części pgr. 1405 z lwh I Dobro Publiczne gm. kat. Dębiaki Hyki, pgr. 891 z lwh 294 gm. kat. Dębiaki Hyki – wykaz zaginiony. Na podstawie wyjaśnień odebranych od świadków słuchanych w przedmiotowej sprawie w dniu 31 stycznia 2024 roku, tj. p. Wilhelma Piechoty oraz p. Danuty Rzeszutek ustalono, że w latach 60-tych i w latach wcześniejszych przedmiotowa droga miała charakter drogi ogólnodostępnej dla mieszkańców. Stanowiła ona dojazd do okolicznych pól uprawnych i stan taki istnieje po dzień dzisiejszy.

Rozpatrując przedmiotowy wniosek, należy wskazać, co następuje.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 cyt. ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, Starosta wydaje decyzję o ustaleniu, które spośród nieruchomości, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3 tej ustawy, stanowią mienie gromadzkie. Art. 1 ust. 2 mówi o tym, że oprócz wspólnot gruntowych (ust. 1) podlegają zagospodarowaniu w trybie i na zasadach określonych w niniejszej ustawie (o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych) także nieruchomości rolne, leśne i obszary wodne, stanowiące mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów o zarządzie takim mieniem, jeżeli przed dniem wejścia w życie tej ustawy były faktycznie użytkowane wspólnie przez mieszkańców wsi. Art. 1 ust. 3 tej ustawy mówi o tym, że przepis ust. 2 nie dotyczy mienia gromadzkiego położonego na terenach miast i osiedli. Ponieważ cyt. ustawa o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych nie zawiera definicji legalnej mienia gromadzkiego, należy wyjaśnić istotę oraz charakter prawny tego pojęcia. Otóż powyżej przywołane przepisy wskazują, że definicji mienia gromadzkiego należy szukać w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 listopada 1962 roku w sprawie zarządu mieniem gromadzkim oraz trybu jego zbywania (Dz. U. z 1962 roku Nr 64, poz. 303 ze zm.). Zgodnie z przepisami tam zawartymi, przez mienie gromadzkie rozumieć należy mienie, które do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. Nr 43, poz. 191) stanowiło majątek dawnych gromad jako majątek gromadzki, dobro gromady oraz inne prawa majątkowe, a przez dawne gromady – rozumieć należy gromady istniejące do dnia wejścia w życie w/w ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi... . Konsekwencją tego jest konieczność ustalenia, czy dana nieruchomość należała do istniejących w okresie od 1933 roku do 1954 roku gromad jako jednostek samorządu terytorialnego, mających osobowość prawną i będących podmiotami praw i obowiązków. Dopiero pozytywna odpowiedź na to pytanie rodzi konieczność dalszego ustalenia, czy przed dniem wejścia w życie ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych, tj. przed dniem 5 lipca 1963 roku była ona faktycznie użytkowana wspólnie przez mieszkańców wsi. Na marginesie należy wspomnieć, że w/w termin 5 lipca 1963 roku nie jest terminem materialnoprawnym, lecz jest terminem instrukcyjnym. Oznacza to, że po upływie tego terminu nadal możliwym jest orzeczenie przez organ w przedmiocie ustalenia, które nieruchomości stanowią mienie gromadzkie (*vide*: wyrok NSA z 22 września 1995 roku sygn. akt. SA/Kr 2717/94, publ. ONSA 4/96 poz. 157).

Wg. przepisów ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 35, poz. 294 ze zm.) zawartych w jej rozdziale 3, w szczególności w art. 15 i nast., gromady, nie będąc jednostkami samorządu terytorialnego, miały osobowość prawną oraz były podmiotami majątku i dobra gromadzkiego. Następnie ustawa z dnia 20 marca 1950 roku o terenowych organach jednolitej władzy państwowej (Dz. U. z 1950 roku Nr 14, poz. 130) zniósła związki samorządu terytorialnego (art. 32 ust. 1) a ich majątek z mocy prawa stał się własnością Państwa (art. 32 ust. 2). Skutek ten nie dotyczył jednak majątku gromad, gdyż dotychczasowe przepisy ich dotyczące pozostały w mocy do czasu odrębnego uregulowania ustawowego (art. 44 ust. 1). Stan ten istniał do czasu wejścia w życie ustawy z dnia 25 września 1954 roku o reformie podziału administracyjnego wsi i powołaniu gromadzkich rad narodowych (Dz. U. z 1954 roku, Nr 43, poz. 191). Wówczas w miejsce dotychczasowych gmin i gromad utworzono nowe gromady, jako jednostki podziału

administracyjnego wsi (art. 1), a gromadzkie rady narodowe stały się organami władzy państwowej w gromadach (art. 4). Mieszkańcom dotychczasowych gromad zagwarantowano nienaruszalność indywidualnie im przysługujących praw (art. 38). Zniesiono zatem w systemie prawnym dawną gromadę, jako podmiot prawa własności, a równocześnie utworzone nowe gromady nie otrzymały z woli ustawodawcy osobowości prawnej rozumianej jako zdolność bycia podmiotem praw i obowiązków cywilnych (np. prawa własności). Na podstawie delegacji zawartej w art. 41 tej ustawy zostało wydane następnie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 czerwca 1957 roku w sprawie zbywania nieruchomości wchodzących w skład majątku i dobra dawnych gromad (Dz. U. z 1957 roku Nr 49, poz. 237), wg. którego były one traktowane jako własność Państwa. Taka koncepcja została powtórzona również w ustawie z dnia 25 stycznia 1958 roku o radach narodowych (Dz. U. Nr 5, poz. 16 z późn. zm.). Zgodnie z art. 1 ust. 2 cyt. ustawy o radach narodowych, rady narodowe w gromadach, osiedlach, miastach, dzielnicach większych miast, powiatach i województwach były organami władzy państwowej ludu pracującego i wyrażały jego wolę. Zgodnie z art. 24 ust. 2 cyt. ustawy o radach narodowych, gromadzkie rady narodowe sprawowały administrację państwową w zakresie przewidzianym w obowiązujących przepisach, w szczególności w zakresie podatków i innych świadczeń, prowadzenia spraw meldunkowych i rejestracji aktów stanu cywilnego, a w art. 24 ust. 3 pkt 5 wyraźnie wskazano, że m.in. zarządzają one mieniem gromadzkim. Ponadto w art. 79 cyt. ustawy o radach narodowych zagwarantowano, że wszystkie przysługujące mieszkańcom gromad prawa własności, użytkowania lub inne prawa rzeczowe i majątkowe pozostają nienaruszone. Następnie przepisy tej ustawy (tj. ustawy z dnia 25 stycznia 1958 roku o radach narodowych), utraciły moc w dniu 27 maja 1990 roku na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 40 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.). Zgodnie z przepisami zawartymi w art. 7 tej ustawy, mienie gminne w rozumieniu przepisu, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1, stało się z dniem wejścia w życie ustawy o samorządzie terytorialnym z mocy prawa mieniem gminy, na której obszarze jest położone. Przepis ten nie naruszał praw osób trzecich do wymienionego w tym przepisie mienia, w tym także praw wspólnot gruntowych i leśnych. Sołectwom, utworzonym na obszarze dotychczasowych sołectw, które dysponowały mieniem gminnym, właściwe organy gminy przekazać miały składniki mienia komunalnego, o których mowa w ust. 1 cyt. art. 7. Dotyczyło to także składników mienia położonych poza obszarem gminy, w której znajduje się sołectwo.

Decyzję o uznaniu za mienie gromadzkie wydaje się, biorąc pod uwagę stan nieruchomości istniejący w dacie wejścia w życie ustawy tj. w dniu 5 lipca 1963 rok, dlatego ma ona charakter deklaratoryjny, co oznacza, że rozstrzygnięcie wydane w trybie art. 8 ust. 1 poświadcza jedynie stan prawny nieruchomości istniejący w dniu wejścia ustawy.

Należy zatem uznać, że w dniu 5 lipca 1963 r. nieruchomość ta stanowiła mienie gromadzkie w rozumieniu przepisów ustawy o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych. Stosownie do art. 3 powołanej wyżej ustawy nie została ona zaliczona do wspólnot gruntowych.

Wobec powyższego należy stwierdzić, że zostały spełnione przesłanki do uznania nieruchomości położonej w miejscowości Sarnów, gm. Tuszów Narodowy, oznaczonej w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 491 stanowiącej drogę ogólnodostępną (dr)

za mienie gromadzkie, jako nieruchomość mająca charakter użyteczności publicznej przed 1963 rokiem, użytkowanej wspólnie przez mieszkańców wsi. Mienie gromadzkie stanowi część obecnego mienia komunalnego będącego własnością gmin.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji niniejszej decyzji.

Decyzja niniejsza stanowi podstawę do dokonania wpisów w księdze wieczystej oraz katastrze nieruchomości.

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Wojewody Podkarpackiego. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Starosty Powiatu Mieleckiego, w terminie 14 dni, licząc od daty doręczenia niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 127a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst Dz.U. z 2022 roku, poz. 2000), w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strony mogą zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.



Handwritten signature in blue ink over a red stamp. The stamp text reads: 'ZAD. STAROSTY', 'Mieczysław Woźniak', 'ZAD. STAROSTY', 'Urząd Starosty Powiatu Mieleckiego', 'ul. Wolności 10, 25-100 Mielec', 'tel. 12 746 10 000'. The signature is written over the stamp.

Otrzymują:

- 1/ Urząd Gminy Tuszów Narodowy x2
- 2/ Starostwo Powiatu Mieleckiego - Wydział Geodezji, Kartografii i Katastru w/m – decyzję ostateczną,
- 3/ a/a x 3 egz.